

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P.B.

Coll. No. 147.

Title GRHAKARMA.

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 147

Subject :

Jhama'santi

Title :

U. 2. h. k. m. m.

Author :

Scribe :

W. R. J. J. J.

Date of the work :

Date of the Ms. :

V. S. 1689

Place of the work :

Place of the Ms. :

Surat

Size :

8. 5/16 x 5"

Extent :

Fol. 8

Language : Sanskrit

Script :

Devanagari

Remarks :

Complete

श्री महागणपतिप्रसादात् ॥ गृहकर्मस्थिते । यस्यां च नौ लि
 गृहं कर्तुं वाक्यं तिष्ठत्यवा निपैन्निगृहपि एवं विधिः । प्रातः सं
 ध्यानेतरं मलस्नानं कृत्वा । मध्याह्नसंध्या तर्पणं । देवपूजा ।
 विश्वदेवं । गणेशपूजामाचरन्नापनार्थं पविश्यात् । प्रायश्चनं प्राणा
 यामं । प्रयोगं चकाराशात् । कर्मप्रारंभनिमित्तं गणेशं विव
 र्धोः प्रीत्यर्थं । प्रादित्यादिनवग्रहाणां प्रीत्यर्थं । प्रादित्यादिनव
 ग्रहाणां स्नानं कृत्वा तर्पयथा संपत्तेनोन्नतं च प्रीयते । ततः प्रीत्यर्थं
 जिनचतुरो ब्राह्मणान् प्रहंतर्पयिष्ये । न गवां तोगणेशं वि
 र्धोः प्रादित्यादिनवग्रहाश्च प्रीयंतां । ततो माचरन्नापनं । वसो धन
 तथा

५१

रावृद्धिश्चाहं । कर्मप्रारंभः । गृहकर्ममिदं ब्रह्मशास्त्रं ब्रह्म । त्रि
 वारं संमार्जयत् । माध्यचतुरस्रं स्वंदिलं कृत्वा । प्रायश्चनं प्राणाया
 मः । प्रादित्यादिवास्तुपयंत एकं तत्राशात् । कर्मस्थितं कर्तुं विधिः ।
 पंचभूतसंस्कारं प्रीत्यर्थं प्राणायामिदं प्रादित्यादिहविर्गृहणं । वास्तोस्यत
 यि कुंभं गृह्णामि । वा० मासादयमि । वा० यवा कुंभं प्रोक्षामि । समि
 द्वा० त्रिप्रक्षालनं । अधिप्रयण्णं द्याम्ना गां तं कृत्वा । ततः द्वे प्राजा
 दुती कुंभोति । कोसिकस्यासिकाय ते ग्रामकामो कुंभो मिस्थादा ।
 प्रस्यादवानामसिनागाधयमितः प्रजाताः पितरः पारता । विर
 त्तं कुंभं ग्रामकामो तदवानां किंचनांतराण्यथाहा । इति हविः

इषा दुति दुद्याततः स्फु एणायनि वगर्तान्खानयिद्याते पुन
 वगर्तेषु उदमंथानासिया चतुर्षु द्वारेषु द्वौ द्वौ स्फु एण गति
 उदकसक्तु नु उष्णी प्रदीप्य। वामादावालिङ्गा क्ता देवता त्रिषु
 प। इमां विमित्रैः प्रमृतस्य शारवां मध्येर्द्धां प्रतरणी वसुनां। एन
 शिशुं क्रंदत्या कुमार एनां धेनुः क्रंदति नित्यवसा। अनेन मंत्रेण उ
 दुंबरशारवां घृतनातं करीन पूर्वद्वारदक्षिण गतिं मुच्या। वाम
 दिवो लिङ्गो क्ता देवता त्रिषु प। इमां मुख्या मित्रु वनस्य शारवां म
 ध्येर्द्धां प्रतरणी विस्तृतां। एनां शिशुं क्रंदत्या कुमार एनां धेनुः क्रंद
 उः पाकवसा। अनेन मंत्रेण उतार गतिं यदधति। एवं दद्याद्दयो
 नि

दक्षिणतः पश्चा उदुत्तरतश्च। अनेन मंत्रेण पूर्वोक्तेन प्रकारे
 ण दक्षिणदिशि द्वारः प्रादि पश्चिमपश्चात् पूर्ववात्। पश्चि
 मद्वारः प्रादि दक्षिणतः। ततः उत्तर उत्तरद्वारं प्रथमं पश्चिम
 ततः पूर्वतः। वामादेवो लिङ्गो क्ता देवता त्रिषु प। इमां महमस्य
 पृथस्य शारवां घृतमुद्धंती ममृतमिनामि। एनां शिशुः क्रंद
 त्या कुमारः प्रास्य दंतां धनवानित्यवसा। इति मंत्रेण माध्य
 गतिं स्फु एण राऊ मु कृ यति। एवं कुमारस्तस्मै एवावसा नुव
 नस्परि। एवं परिस्रुतः ऊन्याः प्रादध्नः कलशिगमं न। वामदे
 वो लिङ्गो क्ता देवताः सर्वत्र। इहिव स्फु एण प्रतितिष्ठेत्तथावाश्वाव

ती गोमती शीलमावती हेमेतिष्ठंतमुद्धमाहोदेवतिष्ठति
 मित्रानि। तिल्यालास्काकिरावतिमाध्यापाषस्यचपतां। मावा
 प्रापेनद्यायुवः। उपद्रुताः प्रजा इदगावउद्रुताः प्रजावयः। प्राय
 प्रन्नस्यकिलालउपद्रुतो गृहपुनः। रंयंतारप्रतितिष्ठवामाद
 ये श्रयस्व। वृहतिस्तत्रोयरतिमंत्रसमुद्हनस्कृणाराकमन्त्रि
 शति। समितस्यस्कृणासंमृशति। सत्यंवा। श्रद्धाचइतिपूर्वखात
 संमृशति। क्रमेणमंत्रावत्या। यज्ञश्चाइतिदक्षिणासंमृशति। मं
 त्रावत्या। बलश्चा। उज्ञश्चा। पश्चिमेसंमृशति। बलया। हत्रंवा।
 उत्तरसंमृशति। श्रीश्चा। त्वपश्चा। धर्मस्कृणाराकमन्त्रनमंत्र

दक्षिणाव। ३

एस्कृणाराकमन्त्रिमुद्रोत्। अहश्चा। रात्रिश्चाइतिमंत्रेण। द्वार
 फलाकः प्रनिम्राशत। संवत्सरइत्याननमंत्रेण। अपिधानं प्रनि
 म्राशत। प्रतिराथाविश्वादेवास्त्रिषुपू। उद्वासमुद्राः प्ररुणः सु
 पर्णः पूर्वस्यायानिपित्रराविबश। माध्यदिवा निहितः पश्चिरश्मावि
 चक्रामरजस्पात्यंतो। इतिमंत्रेणघृताचापडीः अश्ममध्येडाटीया। अथ
 वास्तुकर्मविषयः। उदकं ननवं प्राग्ररुत्तरतः। स्थापयिद्या। प्रतिष्ठा
 वामादेवो। देवो लिंगोक्तादेवतात्रिषुपू। परिष्ठास्माकं विरामापरा
 सविनो धनमित्यन्निमंत्र्य। रंयंतस्यस्तात्रिगतापुनरादायवंकते
 पूकारंस्तिष्ठः पूर्वाद्गुरुहोति। घृताज्यस्तिष्ठहोम। उशिर्दिप्रगा

थाः। अचिवाश्चरनोनुमोदुग्धत इवाहानवः। इशानमस्य जग
 तः स्वर्दशमिशानमिंद्रतस्तुषः स्वाहा। इशानमिंद्रतस्तुषोनवा
 वांः। अन्यादिव्योनपाथीषावः। नजातो नरु निष्पातस्वाहा। न
 जातो नरु निष्पातेश्चायंतो मद्यवं निद्रवाकिनः। गव्यंतस्वाहा
 वामाहस्वाहा। इतितिस्रः प्राज्ञा हूती हूवा। शेषं समापनि
 यं। ततः मध्याह्नतस्मिन् वाग्नेकुहाति। वामदेवा इंद्रो गा
 यत्री। कथानः शित्रा नुवदति सदा दधः सरवा। कथा शचि
 षया वृता स्वाहा। कश्चा सात्यामदानां मंहिषामसदंधसः।
 दत्ता विदारुजवसुस्वाहा। प्रनिष्ठुणः सखीनामवा न

निः। जरिचूणां। शतं नवास्तुतिनः स्वाहा। इतितिस्रः प्राज्ञा हूती हू
 वा। शेषं समापनीयं। ततः प्रपराद्रुतस्मिन् वाग्नेकुहा
 ती। शयुरिंद्रप्रगाथः। वामिद्विह वामाहसाता वाजस्य कारवः॥
 वां वृत्रेष्टिंद्रसहितिनरः स्वां काष्ठा स्वर्वतः स्वाहा। वां काष्ठा
 स्वर्वतः सचं नश्चित्रवक्तुहस्तधृष्टुया। महस्तावानाः प्रदिवः
 स्वाहा। महस्तावानोः प्रदिवो गामश्चरसिध्यमिंद्रसंकीर॥
 सत्रा वाजं न जिग्युषस्वाहा। इति प्राज्ञा हूती तीस्व हूवा।
 शेषं समापनीयं। ततः रात्रितस्मिन्ने वाग्नेकुहोति। स्वातिपा
 कं हूवा। चतुर्गदितं हूवा। नः स्वाहा। नुवः स्वाहा। स्यः स्वाहा।

चुर्चवः स्वाहा ॥४॥ वास्तोष्पते प्रति जानीह्यस्मां स्वावेशो
अनमीवो जवानः । यावमहप्रतितं नाहुषस्वरां नाजव
द्विपादशं च उष्पदे स्वाहा ॥ वास्तोष्पातघतरणो न एधि
गयस्फानो गो निरश्वे निरिंदा । अङ्गरासस्तिसरव्ये स्या
मपि तव पुत्रान्प्रति नो हुषस्व । स्वाहा ॥ वास्तोष्पराग्मया
संसदा तिसहामहीरवया गात्रमत्या । पाहि हे मउतयो
गो नरं नो दूयं पातः स्वस्ति निसदानः । स्वाहा ॥ अमीवहा ५
वास्तोष्पात विश्वारुपां न्या विशन् । सर्वा सुशिव एधिनः
स्वाहा ॥६॥ वास्तोष्पात ध्रुवा रक्षुणां सत्रा साम्यानां । इप्सो

चेत्तापुशं शश्वतीनामिंद्रो मुनितां सर्वा स्वाहा ॥७॥ ततः स्विष्टक
तं ह्रवा । प्राचार्याय किंचिदद्यात् । गृहं प्रवेशाय स परिवारः । ब्राह्म
एतयः किंचिदद्यात् । अष्टं पुमादायाज्ञायां श्वसहधन्यं प्रपद्येत् ।
वामदेवो गृहं । इन्द्रस्य गृहाः शिवा वसुमंतो वरुधिनः । तानहं प्रपद्ये
हजाया सह प्रजाया सह पशुभिः सह रायस्योषणैः सह यन्मे किंचास्ति
तन । अनेन मंत्रेण ज्येष्ठं पुत्रं नायां च पूर्वोक्तं कुंजं गृहीत्वा सहधन्ये
न मुउवां धीवर्द्धापि न सहीत न वंगृहं प्रवेशयिवा । ततः सप्तकं ह्रवा
सुचग्रं मध्यमं सवे मुलमाज्यथा त्याज्यं । अग्नेर्वसोसि । त्यादिसमाप
नीयं । शंनः पंचो नाशंति । मां गत्य करणं प्राशीर्वादाश्च । दक्षिणा सं

कल्पः। इति शास्त्रा कर्म समाप्तः॥ अथ वास्तु मंडलना देवतानी अ
नुक्रमणीका। ब्रह्माप नूधरो राजा मित्रशुभ्र धिपः॥ विवस्वान न
नुय मोरुद्रो जय सविता प्रापवा॥१॥ दितिश्च दित्य दितिश्च नागस्य
सोमो न ह्नाट मुरव्यवाः॥ अहि रोगस्य पापस्य शेषा सुरकुलाधि
पः॥२॥ पुष्पदंतस्य सुग्रीवादी वारिकपि नृगणाः॥ मृगस्य च
गराजस्य गंधर्वस्य यमास्तथा॥३॥ बृहद्भुत्र वितथा पूषा वायु
चंद्रा सत्यवा ना नु कुलिश रुयंतं पंजन्य शि शिवा देवता॥४॥
शि शिवि वार्थ पंजन्य रुयंतः कुलीशा युधः॥ सूर्य सत्य नृशा ३
काशवा यु पुषाथ वीस्तथा॥५॥ बृहद्भुत्र यम गंधर्व चं गरा

रुमृगस्तथा॥ पि नृगणो दी वारिक सुग्रीव पुष्पदंतकः॥६॥ कु
लाधिपा सुरा ष पा पशोर्गादि मुरकाका जलाट सोमनागस्य अ
दिति दिति प्रापवा॥७॥ सा वित्रा रुय रुद्रस्य अर्यमा सवितास्तथा॥
विवस्वान् बुध मित्र राय द्वा पृष्ठी धरा॥८॥ प्रापवस्तथा ब्रह्मा
मंडले वास्तु देवताः॥ मंडल कोठा एकाशी नुं ते रुना कोठा पंचताली
शकरवा॥ मध्ये नव पदो ब्रह्मा इशानि कपदि र्यमा॥ वामे त्रिणा
पवस्तस्य वायव्ये कथ नूधरः॥ पश्चिमे राजय द्वा स्य त्रिपदं कथ्य
तबुधिः॥ निरत्येक पादा मित्र दक्षिणे विबुध धिपः॥ त्रिपादस्तु
सवि इयो विवस्वानाग्नि एकतः॥ रविः सूर्य त्रिदस्तु कथ्यतवा

सहस्रः प्राप्नुयान् येषु यमं स्थाप्य मंडले दवता इमा । ऊयंतः कु
लिशः स्तूर्यसत्यन्तं शस्था दवता । पंचित द्विपदा स्थाप्यः प्रय
मापदपूर्वयोः ॥ इति वास्तु मंडलना दवतानीः अनुक्रमणी ॥
समाप्तः ॥ श्री ॥ संवत् १९८५ वर्षे कार्तिक शुद्धि ३ सोमैः प्राद्य
दश्री स्तूर्यपुरे वास्तव्यः प्राच्यंतरनागरकातीयदी ॥ वागी
श्वरस्तुत नारायणेन लिखितं ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्री ॥ ॥ ॥

